***Козубенко Тамара Володимирівна**, вчитель зарубіжної літератури Смілянської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №12 Смілянської міської ради Черкаської області*

Тести за модельною навчальною програмою
«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В. та ін.)

Юстейн Ґордер. «Помаранчева дівчинка»
І варіант

Початковий та середній рівні

У завданнях 1–8 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Як Георг дізнається про Помаранчеву дівчинку?
А Із листа від свого покійного батька
Б Від бабусі та дідуся
В Від своєї матері
Г Зі спогадів дитинства

2. Яка головна тема повісті «Помаранчева дівчинка»?
А Пригоди та подорожі світом
Б Наукові відкриття та винаходи
В Роздуми про життя, смерть і вибір
Г Історії кохання в сучасному світі

3. Чому лист батька Георга був знайдений лише через багато років?
А Він був захований у старому дитячому візочку.
Б Лист спочатку був написаний не для Георга.
В Мати Георга приховувала його.
Г Батько загубив його.

4. Від якої хвороби помер батько Георга?
А Від інсульту
Б Від раку
В Від серцевого нападу
Г Від невиліковної хвороби, пов'язаної з кров'ю

5. Що символізує помаранча у повісті?
А Багатство та процвітання.
Б Дружбу та підтримку.
В Новий початок та можливості.
Г Загадку, кохання та швидкоплинність щастя.

6. Де саме батько Георга вперше зустрів Помаранчеву дівчинку?
А У трамваї в Осло.

Б У парку в Парижі.
В На вокзалі в Берліні.
Г В кафе у Відні.

7. Яке філософське питання ставлять батько і Георг у повісті?
А Чи існує доля, чи людина є господарем свого життя?
Б Чи можливе справжнє кохання лише один раз у житті?
В Чи варто обирати життя, знаючи про можливі страждання?
Г Чи можна змінити минуле за допомогою спогадів?

8. Чим завершується повість «Помаранчева дівчинка»?
А Мати Георга розповідає йому нові подробиці історії.
Б Георг ухвалює рішення жити повноцінним життям, цінуючи кожен момент.
В Георг вирушає у подорож слідами свого батька.
Г Георг знаходить Помаранчеву дівчинку в реальному житті.

Достатній і високий
Завдання 9–11 на встановлення відповідності та послідовності

9. Установіть відповідність між героєм та його характеристикою.

Герой			**Характеристика**
1	Георг	А	Він завжди йшов у ногу з модою, щоб не сказати — гнався за нею.
2	Ян Олав	Б	Мені п’ятнадцять чи, радше, п’ятнадцять років і три тижні — якщо уже бути точним.
3	Йорген	В	Я сидітиму в білому халаті за великим письмовим столом і казатиму: «Зробимо кілька аналізів крові, пані Йонсон» або ж «І давно ви вже на це скаржитесь?»
4	Ісабелле	Г	Можна було й припустити, що я їй подобаюся, просто вона соромлива не менш ніж я. Уявлення не маю, де вона мешкає, зате знаю, як її звуть… Довідався зі списку учнів скрипалів.

10. Установіть відповідність «цитата — герой».

Герой		**Цитата**	
1	Ян Олав	А	«Звичайно, до віртуоза мені далеко, однак можу без помилок зіграти першу частину “Місячної сонати” Бетховена».
2	Георг	Б	«Однак мрії про неймовірне мають своє ім’я. Ми називаємо їх надією».

3	Мати Георга	В	«Я гадаю, що він справді мав оте... майже магічне відчуття життя».

11. У повісті «Помаранчева дівчинка» Юстейна Ґордера події розвиваються у двох часових площинах: у сучасності, де 15-річний Ґеорґ читає лист від свого померлого батька, та в минулому, яке описується в цьому листі.

Установіть послідовність подій минулого зі спогадів Яна Олава.

А	Невдала зустріч у кав'ярні
Б	Ян дізнається, що він невиліковно хворий і скоро помре.
В	Зустріч у трамваї дівчини з величезним пакунком апельсинів, одягнену в помаранчевий анорак.
Г	Лист Георгу

12. Чого насправді прагне Ян Олав, коли ставить своєму синові Георгу запитання про те, що б він обрав — коротке, але сповнене щастя життя, чи довге, але звичайне?

А Спонукати Георга до філософського роздуму над цінністю моменту та вибором у житті.

Б Передати синові свій життєвий досвід, щоб той уникнув помилок.

В Виправдати свій власний вибір перед сином, бо він усвідомлював його наслідки.

Г Дізнатися, чи має Георг такі самі погляди на життя, як і він.

13. Яку ідею найглибше розкриває символ «телескопу» у повісті «Помаранчева дівчинка»?

А Прагнення втекти від реальності та життєвих проблем.

Б Необхідності наукового підходу до пізнання світу.

В Бажання осягнути щось недосяжне, побачити далекі світи та прихований сенс.

Г Безмежності простору та нікчемності людського життя.

14. Зустрічі Яна Олава з Помаранчевою дівчинкою можна назвати не випадковими, а доленосними. Яку філософську ідею це підкреслює?

А Винятковість кохання, яке здатне подолати будь-які перешкоди.

Б Існування у світі паралельних реальностей, які перетинаються в доленосні моменти.

В Фаталізм і приреченість людини наперед визначеним шляхом.

Г Роль людини як творця власної долі, де кожен вибір має значення.

15. Чому Ян Олав у своєму листі згадує про «космічні окуляри», які він знімав і одягав?

А Щоб показати, що він був астрономом-любителем і захоплювався зірками.

Б Щоб підкреслити ідею, що на життя можна дивитися з різних перспектив: як на мить і як на частину безмежного Всесвіту.

В Щоб підкреслити, що його хвороба змушувала його дивитися на світ крізь пелену.
Г Щоб Георг зрозумів, що його батько бачив світ інакше, ніж інші, і це було важко.

16. Напишіть есе, в якому аргументовано доведете, що життя Яна Олава та Помаранчевої дівчинки було обумовлено або вибором, або випадковістю.

ІІ варіант

Початковий та середній рівні

У завданнях 1–8 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Ким за професією був батько Георга, Ян Олав?
А Письменник
Б Вчитель
В Лікар
Г Астроном

2. Яку річ, окрім помаранчів, постійно носила Помаранчева дівчинка?
А Червона куртка (анорак)
Б Жовті чоботи
В Синій капелюх
Г Зелений шарф

3. Що батько називав «чарівним телескопом» у своєму листі?
А Уяву, що дозволяє зазирнути в минуле і майбутнє
Б Дитячий калейдоскоп
В Старий фотоальбом
Г Справжній телескоп «Габбл»

4. Що таке «космічна лотерея», про яку пише батько?
А Гра, в яку вони грали з Георгом.
Б Назва телевізійного шоу про науку.
В Можливість виграти подорож у космос.
Г Випадковий шанс народитися і прожити життя.

5. Як Георг спочатку відреагував на необхідність прочитати довгий лист від батька?
А Злякався і відмовився читати.
Б Вирішив, що це жарт.
В Відчував вагання та деяке роздратування.
Г Зрадів і одразу почав читати.

6. У якому місті відбувалася більша частина подій, описаних у листі батька?
А Мадрид
Б Афіни
В Париж
Г Осло

7. Яку відповідь Георг дає на філософське питання батька в кінці повісті?
А Він не може дати остаточної відповіді.
Б Він вирішує, що кожен має відповісти за себе.
В Він обирає життя і дякує батькам за цей дар.
Г Він вважає, що краще було б не народжуватися.
8 Де Георг та його родина знайшли лист від батька?
А На горищі серед старих книг.
Б Під підлогою в його кімнаті.
В У банківській скриньці.
Г У підкладці старого червоного дитячого автомобіля.

Достатній і високий
Завдання 9–11 на встановлення відповідності та послідовності

9. Установіть відповідність між персонажем та його вчинком.

Вчинок героя		**Герой**	
1	Подарував телескоп Габбла	А	Георг
2	Вчиться грати на фортепіано	Б	Бабуся
3	Знайшла листа	В	Йорген
4	Водить Георга до садочка	Г	Ян Олав

10. Установіть відповідність «цитата-герой».

Герой		**Цитата**	
1	Мати Георга	А	«Звичайно, до віртуоза мені далеко, однак можу без помилок зіграти першу частину “Місячної сонати” Бетховена».
2	Георг	Б	«Загадкова розкіш, якої я щойно зазнав, живитиме мене ще багато місяців поспіль». «Однак мрії про неймовірне мають своє ім’я. Ми називаємо їх надією».
3	Ян Олав	В	«Я гадаю, що він справді мав оте... майже магічне відчуття життя».

11. У повісті «Помаранчева дівчинка» Юстейна Ґордера події розвиваються у двох часових площинах: у сучасності, де 15-річний Ґеорґ читає лист від свого померлого батька, та в минулому, яке описується в цьому листі.

Установіть послідовність сучасних подій твору.

А	Таємниця Йоргена та злість на матір.

Б	Несподівана знахідка у підкладці старого червоного дитячого автомобіля.
В	Діалог у часі з батьком.
Г	Георг віднайшов пароль від комп’ютера.

12. Яке символічне значення має для Георга помаранч, знайдений у шухляді?
А Зв’язок між минулим і сьогоденням, між батьком і сином, який передає любов.
Б Спогад про дитячу радість та безтурботність.
В Символ прихованого скарбу, який батько залишив синові.
Г Нагадування про таємницю, яку батько забрав із собою в могилу.

13. Ян Олав у листі називає життя «рідкісним, але чудовим розіграшем лотереї». Який філософський сенс приховується за цією метафорою?
А Життя є випадковим і безглуздим, як лотерея, тому не варто надавати йому особливого значення.
Б Життя є безцінним і унікальним шансом, що дається людині, і вона повинна радіти йому, незважаючи на всі труднощі.
В Люди, які виграли в лотерею життя, мають моральне право сумувати, бо їх чекає смерть.
Г Кожна людина отримує шанс на щасливий квиток, але не кожен може ним скористатися.

14. Чому Георг, читаючи лист батька, спочатку відчуває образу і злість, а потім розуміння і любов?
А Він злився, що батько залишив його, а потім зрозумів, що це було неминуче.
Б Він злився, що батько ставив йому питання, на які він не міг відповісти, а потім вирішив, що йому не потрібно відповідати.
В Спочатку йому здавалося, що батько егоїстично обрав своє щастя, а потім він усвідомив, що це був вибір, продиктований любов’ю.
Г Він не хотів читати лист, а потім його зацікавив сюжет про Помаранчеву дівчинку.

15. Яка з наведених цитат найкраще ілюструє філософську ідею повісті «Помаранчева дівчинка»?
А «Моє життя було рідкісним, але чудовим розіграшем лотереї».
Б «Кохання — це завжди вибір, а не просто почуття».
В «Кожен день — це нова сторінка, яку ти сам можеш написати».
Г «Світ — це театр, а люди в ньому — актори».

16. Напишіть альтернативний фінал повісті, який би змінив сприйняття історії. Наприклад, що сталося б, якби Ян Олав так і не зустрів Помаранчеву дівчинку після їхньої першої зустрічі? Або якби він не написав листа своєму синові?

Відповіді до тесту

Тип завдання	**Із вибором однієї правильної відповіді (оцінюється по 1 балу)**								**Різноформатні завдання, кожне з яких оцінюється по 2 бали**							
№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Варіант 1	А	В	А	Г	Г	А	В	Б	1Б 2В 3А 4Г	1Б 2А 3В	1В 2А 3Б 4Г	А	В	Г	Б	
Варіант 2	В	А	А	Г	В	Г	В	Г	1В 2А 3Б 4Г	1В 2А 3Б	1Б 2Г 3В 4А	А	Б	В	А	

Список використаних джерел

1. Кохан Роксоляна. Символіка дитинства в художньому світі роману Юстейна Ґордер «Помаранчева дівчинка». URL: http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/7343/1/Kokhan.pdf

2. Юстейн Ґордер. «Помаранчева дівчинка» (повний текст). URL: https://www.ukrlib.com.ua/world/author.php?id=570

3. Юстейн Ґордер. «Помаранчева дівчинка». URL: https://naurok.com.ua/yusteyn-order-pomarancheva-divchinka-418343.html